

Spanning rond 'dossier waar je hoofdpijn en buikpijn van krijgt'

Dagblad van het Noorden 24 september 2024 dinsdag

Copyright 2024 Mediahuis Noord All Rights Reserved

Length: 1223 words

Byline: Erik van der Veen

Highlight: Groningen De Groninger Staten staan woensdag voor een lastige keuze. Komt er nog een groot

windpark bij in de Eemshaven of niet?

Body

Wat de politiek daarover ook beslist, de provincie is bij voorbaat verzekerd van een berg juridische en financiële ellende.

"Dit is een dossier waar je tegelijkertijd hoofdpijn en buikpijn van krijgt", verzucht de Groninger BBB-aanvoerder Gouke Moes. Met zijn collega-Statenleden probeerde hij vorige week in een commissievergadering helder te krijgen voor welke keuze zij komende woensdag nu eigenlijk precies staan.

En dat is geen gemakkelijke opgave, want in veertien jaar tijd zijn de plannen voor een nieuw windpark aan de westkant van de Eemshaven verworden tot een onontwarbare knoop.

Waar gaat het eigenlijk om? Aan de 28 windmolens die nu al draaien in de Eemshaven probeert de provincie al jaren nog een windpark toe te voegen. Met het Zweedse <u>Vattenfall</u> staat een stevige kandidaat klaar om dit Windpark Eemshaven-West te realiseren. Samen met boeren-grondeigenaren en de inwoners van buurdorp Oudeschip wil de energiereus 24 nieuwe windturbines bouwen in het westelijk havengebied.

Het lijkt een done deal: met <u>Vattenfall</u> is de provincie verzekerd van meer dan genoeg kennis en kapitaal om een goed park neer te zetten, de grond is al voor een groot deel in eigendom van de plannenmakers en met de Energiecoöperatie Oudeschip en Omstreken (ECOO) profiteren ook omwonenden mee van de opbrengst, zoals de Staten dat graag zien. Alleen nog even het bestemmingsplan bijpunten, en klaar. Strik erom, niks meer aan doen.

Edoch, *Vattenfall* is niet de enige partij die zich voor een plek in de Eemshaven heeft gemeld. Het provinciebestuur zit ook nog vast aan een oude afspraak met projectontwikkelaar Wintermolen. Die bedong al in 2005 rechten op drie nieuwe windmolens in ruil voor de sloop en sanering van zijn twintig 'solitaire' turbines, verspreid over het Groninger platteland. Dat moest in de ogen van de provincie niet verder verrommelen tot een dartsbord vol

torenhoge windmolens en dus werden drie 'zoekgebieden' aangewezen waar nieuwe turbines konden worden geconcentreerd in windparken: rond Delfzijl, bij Meeden en in de Eemshaven.

Bij Delfzijl en rond de Eemshaven zou Wintermolen zijn drie nieuwe molens bouwen. De eerste twee zijn ook gerealiseerd: bij Geefsweer en in de oostelijke Eemshaven. De derde zou volgens de afspraken verrijzen in windpark Eemshaven-West, maar daar wil het maar niet lukken. <u>Vattenfall</u> bliefde geen Wintermolens die haar wind konden wegvangen. De windenergieproductie is een miljardenbusiness en dus wordt op het scherpst van de snede gestreden om windmolenrechten en de bijbehorende subsidies.

Beide kampen kwamen al snel lijnrecht tegenover elkaar te staan. Toen ook een bemiddelaar die de provincie stuurde, ze niet meer bij elkaar kreeg, namen GS een besluit: <u>Vattenfall</u> mag zijn plan realiseren en Wintermolen moet elders zoeken. Met alle energie die erin was gestoken en met die onpartijdige 'mediator', heeft de provincie zich naar eigen oordeel ruim voldoende gekweten van haar 'inspanningsverplichting' ten opzichte van Wintermolen.

De uitgerangeerde projectontwikkelaar is woedend en gaf daar vorige week onbezwaard lucht aan in de commissievergadering in de aanloop naar de beslissende Statenvergadering. Via opeenvolgende advocaten had Wintermolen de provincie al meermaals aansprakelijk gesteld voor de financiële schade door de dreigende stranding van zijn windmolenplannen. Toen nog ingeschat op 40 miljoen euro, maar inmiddels is de rekening volgens de directeur opgelopen tot 50 miljoen euro en zoals de energiemarkt zich inmiddels ontwikkelt kan dat nog verdubbelen.

Dat zou de politiek reden kunnen geven op de pauzeknop te drukken. Volgens Wintermolen kan er met kleine aanpassingen van de plannen ruimte in het windpark worden gemaakt voor beide partijen. Maar verantwoordelijk gedeputeerde Johan Hamster waarschuwt dat dat voor <u>Vattenfall</u> allang een gepasseerd station is. Als de energiereus moet wachten of zijn plan zelfs helemaal getorpedeerd zou zien, komt er ook van die kant een miljoenenclaim. Met grotere kans van slagen dan Wintermolen, houdt Hamster de Staten voor.

Na een jarenlange aanloop zit de provincie daardoor ineens in een positie waarin ze moet kiezen door wie ze wil worden gebeten, de hond of de kat. Dat wekt wrevel in de Staten. Feitelijk doet de kwaliteit of de inhoud van het windparkplan er niet eens meer toe, merkte Dries Zwart van de Partij voor het Noorden op in de Statencommissie. Hij voelt zich op basis van de angst voor dreigende claims gedwongen tot een keuze, maar mist een gedegen analyse van de risico's van de financiële consequenties van de uiteenlopende keuzes.

"Ik voel me gemangeld", zegt Zwart. "Hier wordt de Staten met het mes op de keel een oordeel gevraagd." Tekenend is dat een kritisch advies van de provinciale huisadvocaat PlasBossinade vorige week geen enkele rol in de beraadslagingen speelde. Die waarschuwt dat de provincie wel degelijk vastzit aan een 'compensatieplicht' tegenover Wintermolen. Weigering van een vergunning aan de plannen van dat bedrijf "houdt waarschijnlijk geen stand bij de rechter", evenmin als een vergunning voor alleen *Vattenfall*.

De wrevel beperkt zich niet tot de oppositie. Ook collegepartijen Groninger Belang en vooral de BBB zijn kritisch dat zij nu nog met deze erfenis uit het verleden worden geconfronteerd, terwijl nieuwe windparken op provinciale bodem nu net op hun initiatief taboe zijn verklaard. BBB-leider Gouke Moes kreeg het vorige week zelfs verbaal aan de stok met coalitiepartner ChristenUnie toen die zich achter partijgenoot Hamster schaarde.

"Een onzalig plan gebaseerd op achterhaald beleid", vat Moes het provinciaal inpassingsplan samen dat de weg vrij moet maken voor het <u>Vattenfall</u>-project. Terzijde: formeel mag de provincie haar ruimtelijk beleid niet op maat snijden voor het Zweedse concern, maar in de praktijk volgen alle aangewezen turbinelocaties in het gebied exact het windpark-ontwerp van <u>Vattenfall</u>.

In de Statencommissie legde BBB-leider Moes, net als een rijtje insprekers uit de omliggende dorpen, de vinger op een hele reeks pijnpunten. Zo staan de meest westelijke molens op minder dan de voorgeschreven kilometer afstand van twee dichtstbijgelegen woonhuizen, moest ook Hamster erkennen (volgens In 't Hout zijn het er zelfs drie op een afstand van minder dan 500 meter).

Spanning rond 'dossier waar je hoofdpijn en buikpijn van krijgt'

Verder krijgt het windpark niet de afgesproken drie rijen windturbines, maar vier, tot chagrijn van de gemeente Het Hogeland. En dan staat er ook nog in het inpassingsplan dat vier rijen met in totaal 24 turbines géén inbreuk op het open landschap zouden zijn. "Nu vráág ik je", schampert Moes. "Dit plan leest als een poging om een kromme banaan recht te praten."

Als Moes en Groninger Belang volharden in hun kritische houding, gaat het er woensdag nog om spannen of Hamster het windpark-plan langs de Staten weet te loodsen. Zelf geeft de gedeputeerde ook aan dat hij worstelt met het dossier: toch nog één groot windpark erbij terwijl ook zijn ChristenUnie heeft onderschreven dat dat eigenlijk taboe is.

Toch is Hamster ervan overtuigd dat nu het best haalbare plan op tafel ligt, het optimale resultaat van een zorgvuldig proces. Maar in de nieuwe politieke verhoudingen in de provincie is het niet meer per se vanzelfsprekend dat de coalitie toch uiteindelijk altijd weer de rijen sluit.

'Dit plan leest als een poging om een kromme banaan recht te praten'

Link naar PDF

Load-Date: September 23, 2024

End of Document